

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4138
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/4/2024

4/4/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς

την κ. Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Η εθνική μουσειακή πολιτική σε κίνδυνο, έναν χρόνο μετά την μετατροπή των πέντε μεγάλων μουσείων σε ΝΠΔΔ».

Στις 16/2/2023, δημοσιεύτηκε ο νόμος 5021/2023, με τον οποίο τα πέντε μεγάλα αρχαιολογικά Μουσεία της χώρας μετατράπηκαν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Με συνοπτικές διαδικασίες ακυρώθηκε η μουσειακή πολιτική της χώρας και αποκόπηκε από το σώμα της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, τον κατεξοχήν θεσμικό φορέα που για 198 χρόνια προφύλαξε και συντήρησε με σοβαρότητα και συνέπεια τους ιστορικούς τόπους, την πολιτιστική μας κληρονομιά, τους θησαυρούς του παρελθόντος.

Ένα χρόνο μετά η μετάβαση από το ένα καθεστώς στο άλλο -οι Διοικήσεις των οποίων έχουν διοριστεί από την Υπουργό Πολιτισμού- δεν έχει δικαιώσει κανέναν από τους διακηρυγμένους στόχους της νομοθέτησης. Ο ίδιος ο νόμος πριν καν τεθεί σε πλήρη εφαρμογή χρειάστηκε δύο φορές τροποποίηση (με τροπολογίες που ψηφίστηκαν στους Ν. 5039/2023 και 5079/2023), κάτι που αποτελεί de facto ομολογία αποτυχίας.

Δυστυχώς η νέα μορφή των Μουσείων, τα επιχειρήματα περί «οικονομικής αυτοτέλειας», «ανάταξης», «ευελιξίας» και «εκσυγχρονισμού», είναι εδώ για να επιβεβαιώσουν την καταστροφή του πυρήνα της διαχρονικής, μουσειακής μας πολιτικής. Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων που έχει προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικράτειας κατά του νόμου 5021/2023, με μια αναλυτική ανακοίνωση του τονίζει πως οι σκοποί και οι στόχοι όχι μόνο δεν έχουν επιτευχθεί αλλά κρούει και τον κώδωνα του κινδύνου για την βιωσιμότητα αυτών των Μουσείων στο μέλλον.

Από την ανακοίνωση του ΣΕΑ <https://www.sea.org.gr/details.php?id=1456> μαθαίνουμε λοιπόν πως «...τα «ευέλικτα» Μουσεία ΝΠΔΔ από 1/1/2024 δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν καμία δαπάνη. Οι προϋπολογισμοί των πέντε Μουσείων για το 2024, που είναι αποκλειστική ευθύνη των διορισμένων Διοικητικών Συμβουλίων, έχουν εγκριθεί μόνο σε δύο από τα πέντε Μουσεία ΝΠΔΔ. Το γεγονός ότι δεν υπάρχουν εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί, ενώ βρισκόμαστε στα μέσα Φεβρουαρίου, σημαίνει ότι καμία δαπάνη δεν μπορεί να γίνει ακόμη για το 2024, για πιεστικά ζητήματα όπως η καθαριότητα, οι εκθέσεις, οι συντηρήσεις εξοπλισμού, οι επισκευές κ.ά...» Κατά συνέπεια τα Μουσεία σήμερα να έχουν τις μισές αίθουσες τους κλειστές, προβλήματα στην καθαριότητα (Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο), με το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου να λειτουργεί χωρίς κλιματισμό το καλοκαίρι κ.λπ. Αναφορικά δε με τις «...δράσεις που έγιναν ή εγκαινιάστηκαν το 2023 αυτές είχαν σχεδιαστεί και υλοποιηθεί στο μεγαλύτερο μέρος τους όταν τα Μουσεία ήταν ειδικές περιφερειακές υπηρεσίες της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας (ΓΔΑΠΚ) και βέβαια χρηματοδοτήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό...». Υποστελέχωση, έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, μεγάλη καθυστέρηση έκδοσης των Οργανισμών, καταστρατήγηση «κάθε έννοιας χρηστής διοίκησης και διαφάνειας, στα πολλαπλά προβλήματα των εργαζομένων, στη «μείωση της γραφειοκρατίας» που «αντί να μειωθεί, υπερδιπλασιάστηκε. Να μην ξεχνάμε ότι τα Μουσεία ξαναγύρισαν, άμα τη εφαρμογή του νόμου και εν έτει 2023, στο χειρόγραφο πρωτόκολλο».

Μάλιστα, ενόψει της έναρξης της θερινής περιόδου και ενώ έχουν προβλεφθεί προσλήψεις εποχικού προσωπικού για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, στα πέντε μεγάλα μουσεία που έχουν μετατραπεί σε ΝΠΔΔ, επικρατεί σύγχυση. Και αυτό, καθώς η Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ έχει ανακοινώσει από τον Φλεβάρη τον αριθμό των εποχικών, στον οποίο όμως δεν περιλαμβάνονται αυτοί των πέντε μουσείων, αφού αυτά δεν ανήκουν πια στη δικαιοδοσία της.

ΕΠΕΙΔΗ η Υπουργός κ. Μενδώνη με δημόσιες δηλώσεις διαβεβαίωσε ότι η αλλαγή μουσειακής πολιτικής είναι επιβεβλημένη και έχει «στόχο [τα Μουσεία] να απεμπλακούν από τον ασφυκτικό κρατικό εναγκαλισμό σε οικονομικό και διοικητικό επίπεδο, εξασφαλίζοντας αυτοτέλεια, βελτιώνοντας την αποδοτικότητά τους και ενισχύοντας την εξωστρέφειά τους χωρίς περιττή γραφειοκρατία» (Το Βήμα, 17.1.2021).

ΕΠΕΙΔΗ η προβληματική κατάσταση που έχει επιφέρει ο νόμος 5021 στα πέντε μεγάλα δημόσια αρχαιολογικά Μουσεία, αναιρούν τα επιχειρήματα περί «οικονομικής αυτοτέλειας» και «εκσυγχρονισμού»

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

-Σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, ένα χρόνο μετά την ψήφιση του νόμου 5021/2023 που οδηγεί στον υποβιβασμό των μεγάλων δημόσιων Μουσείων, σε ποιά διορθωτικά μέτρα προτίθεται να προβεί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, έτσι ώστε να μην δημιουργείται αυτή η γκρίζα ζώνη στην εθνική μουσειακή μας πολιτική;

-Έχουν ενημερώσει οι διευθύνσεις των πέντε μεγάλων μουσείων για τον αριθμό των εποχικών εργαζομένων που χρειάζονται; Έχουν προκηρύξει τις απαραίτητες θέσεις;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Φωτίου Θεανώ